



Facultade de Bioloxía

Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego

Materias			
Curso 1			
Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V02M066V10101	Orientación e Función Titorial	1c	3.5
V02M066V10102	Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario	1c	4.5
V02M066V10103	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos	1c	4.5
V02M066V10104	Sistema Educativo e Educación en Valores	1c	3.5
V02M066V10233	Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas	2c	3
V02M066V10234	Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria	2c	5
V02M066V10235	Didáctica da Lingua e Literatura Castelá na Educación Secundaria	2c	6
V02M066V10236	Didáctica da Lingua e Literatura Galega na Educación Secundaria	2c	6
V02M066V10237	Investigación e Innovación na Área das Linguas	2c	6
V02M066V10301	Prácticas Externas	2c	12
V02M066V10401	Traballo Fin de Master	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Orientación e Función Titorial				
Materia	Orientación e Función Titorial			
Código	V02M066V10101			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación Dpto. Externo			
Coordinador/a	Gutierrez Manjón, Teresa de Jesús Fernández Guerra, Ernesto			
Profesorado	Barreira Arias, Alberto José Fernández Guerra, Ernesto Gutierrez Manjón, Teresa de Jesús			
Correo-e	efguerra@uvigo.es tgmanjon@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Orientación e Función Titorial", está integrada no módulo común do Máster Universitario para o Profesorado de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. O contido curricular desta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante "futuro docente" ó tratar de situar os procesos de orientación e tutoría na labor educativa diaria, así como establecer planes e programas de acción titorial partindo dun plantexamento educativo inclusivo e altamente persoalizado en colaboración cos equipos docentes, estudantes e familias.			
Competencias				
Código				
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.			
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.			
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.			
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.			
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos			
B11	Desenvolver as funcións de tutoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.			
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.			
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.			
C2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe			
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.			
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.			

C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer, comprender e desenvolver os fundamentos teóricos (conceptuais, lexislativos) sobre os que se asenta a orientación e a función titorial, así como as súas relacións coa función docente.	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C7 C8 C25 D1 D3
Analizar e valorar a importancia da orientación e da tutoría como un factor de calidade no ensino en secundaria, sensibilizando ó profesorado da necesidade da súa participación activa.	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C2 C4 C12 C21 C25 D2
Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria	C3 C7 C9 C13 C19 C24 C31 D1 D2

Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.

B1
B4
B6
B7
B9
B11
B18
C1
C3
C4
C9
C10
C12
C30
D1
D3

Coñecer e aplicar algunhas técnicas e instrumentos de traballo a empregar na realización da labor tutorial.

B1
B4
B6
B7
B9
B11
B18
C4
C7
C21
C30
C31
D1
D3

Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción tutorial.

B1
B4
B6
B7
B9
B11
B18
C7
C8
C9
C10
C12
D1
D3

Contidos

Tema

- 1.- Bases conceptuais do ámbito disciplinar.
- 2.- Bases lexislativas da orientación e función tutorial.
- 3.- Diagnóstico, prevención e intervención nas dificultades de aprendizaxe e da atención á diversidade.
- 4.- Programas e estratexias de intervención para a atención á diversidade.
- 5.- Medidas de atención á diversidade e adaptacións curriculares.
- 6.- Deseño e desenvolvemento do Plan de Acción Tutorial. Estratexias e técnicas de orientación na tutoría.
- 7.- A participación das familias en centros e a súa orientación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	2	4	6
Foros de discusión	0	2	2
Sesión maxistral	8	16	24

Titoría en grupo	2	0	2
Actividades introductorias	1.5	0	1.5
Traballos de aula	4	8	12
Traballos e proxectos	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricase/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Traballos de aula	Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C2 C3 C4 C7 C8 C9 C10 C21 C24 C25 C30 C31	D1 D2 D3
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	10		C25 C31	D3

Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.	30	B1	C1	D1
			B4	C2	D2
			B6	C3	D3
			B7	C4	
			B9	C7	
			B11	C8	
			B18	C9	
				C10	
				C12	
				C21	
				C24	
				C25	
				C30	
				C31	
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	50	B1	C1	D1
			B4	C2	D2
			B6	C3	D3
			B7	C4	
			B9	C7	
			B11	C8	
			B18	C9	
				C10	
				C12	
				C21	
				C24	
				C25	
				C30	
				C31	

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Para acadar unha avaliación continua positiva, dada a modalidade de ensino presencial do Master, esíxese a todo o alumnado unha asistencia presencial dun mínimo do 80% das sesións (admisible a falta do 20% das horas) ademais da realización e entrega de tarefas ponderables.
- Os prazos de entrega das actividades, traballos, etc. serán comunicados na clase no momento oportuno. É necesario respetalos estrictamente para ser cualificados na avaliación continua.
- O alumnado que non obteña unha avaliación continua positiva sobre os parámetros expostos anteriormente, poderá presentarse a unha proba escrita (data marcada no calendario do mestrado para exames oficiais) sobre todos os contidos traballados. Esta proba estará baseada na rigurosidade e profundización dos coñecementos e competencias acadadas polos alumnos/as na materia e terá unha ponderación de 10 puntos (100% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

- ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B. (2003). *Orientación familiar: Intervención familiar en el ámbito de la diversidad*. Madrid: Sanz y Torres.
- ÁLVAREZ, M. e BISQUERRA, R. (2012), *Orientación educativa: áreas, estrategias y recursos*. Barcelona, Wolters Kluwer España.
- ÁLVAREZ, M. *Manual de Orientación y Tutoría* BLASCO CALVO, P. (2006). Estrategias psicopedagógicas para la diversidad en educación secundaria. Casos prácticos resueltos. Valencia: Nau Llivres (pp. 54-55).
- LÓPEZ URQUIZAR, N. *Orientación escolar y tutoría* Tutoría. Técnicas, recursos y actividades MAURI, T. (2011). . Barcelona: Graó.
- MARTÍN, E. e ONRUBIA, J. (2011). . Barcelona: Graó.
- MARTÍN, E. e SOLÉ, I. (2011). . Barcelona: Graó.
- MARTÍNEZ, M.de C. (2012), *Orientación educativa en la familia y en la escuela: casos resueltos*. Madrid: Dykinson.
- Orientación educativa y tutoría* Tutoría y orientación educativa. Nuevas competencias OCAMPO, C. I. (2012). Tutoría educativa en los diversos niveles y escenarios pedagógicos. En L. M. Sobrado, E. Fernández y M. L. Rodicio (Coords.). Orientación

Educativa. Nuevas perspectivas (pp. 217-243). Madrid: Biblioteca Nueva.

SANTANA, L.E. (2012). . Madrid: Pirámide.

SOBRADO, L. y BARREIRA, A. J. (2012). Servicios de orientación educativa: organización y funcionamiento. En L. Sobrado, E. Fernández y M. L. Rodicio (Coords.), Orientación Educativa. Nuevas perspectivas. Madrid: Biblioteca Nueva, pp. 187-214.

Revista Española de Orientación y Psicopedagogía. Revista de Investigación Educativa RIE. Revista de Investigación en Educación. Cuadernos de Pedagogía. Revista de Educación. Revista Iberoamericana de Educación. Revista Galego-Portuguesa de Psicoloxía e Educación. **ALGUNHAS WEBS DE INTERESE**

- <http://recursostic.educacion.es/bancoimagenes/web/>
- <http://www.isftic.mepsyd.es/w3/recursos/secundaria/http://capileiraticrecursos.wikispaces.com/RECURSOS+PARA+E.+SECUNDARIA>

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario**

Materia	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Código	V02M066V10102			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Tellado González, Fernando			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://ftellado@uvigo.es			
Descrición xeral	A presente materia ten un carácter básico e común para todas as especialidades do posgrao de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuadrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicológicos (*cognición, linguaxe, personalidade, etc.) no período da adolescencia. Estes coñecementos son fundamentais na formación de docentes da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento dos adolescentes a través dunha idónea planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Competencias

Código	
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C5	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e comprender os procesos de desenvolvemento adolescente e plantexar estratexias educativas e psicosociais para a súa promoción.	C1 C2 C3
Comprender os procesos de interacción educativa na aula e os procesos cognitivos, metacognitivos e afectivo-motivacionais que subxacen á aprendizaxe e planificar e aplicar estratexias para a súa promoción.	C2 C5

Deseñar propostas de actuación educativa para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, acordes coa organización do centro docente.	C4 C5 C9
--	----------------

Contidos

Tema	
1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Conceptos de desenvolvemento, factores, teorías.
2. PSICOLOXÍA EVOLUTIVA	2.1. Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. 2.2. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia. 2.3. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia.
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	3.1. Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.2. Enfoques cognitivos e socio-culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.3. Factores intrapersoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconcepto e procesos metacognitivos. 3.4. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor-alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA	Descrición, avaliación e intervención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	12	82	94
Sesión maxistral	8.5	0	8.5
Probas de tipo test	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto de maneira individual como grupal, baixo a dirección dos docentes.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Proporanse actividades para resolver na aula e resolveranse dúbidas sobre contidos e actividades da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	Actividades e prácticas a resolver en clase	70	C1 C2 C3 C4 C5 C9
Probas de tipo test	Preguntas sobre os contidos do temario	30	C1 C2 C5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos do 80% estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan tanto na proba tipo test como nos traballos de aula como mínimo un 50% da cualificación nese apartado. O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba dos contidos da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da

nota final. Os pormenores e características da devandita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente. Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Coll, C. (Coord.). (2010). *Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria*. Barcelona: Graó.

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A. (2002). *Manual de Psicología de la Educación*. Madrid: Pirámide.

Palacios, J, Marchesi, A. y Coll, C. (Comps.). (1999). *Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva*. Madrid: Alianza Editorial.

García, J.N. (2001). *Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica*. Barcelona: Ariel.

Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. México: McGraw-Hill.

Martín, C. y Navarro, J.I. (Coords.). (2011). *Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato*. Madrid: Pirámide.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Diseño Curricular e Organización de Centros Educativos**

Materia	Diseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Código	V02M066V10103			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernández Rodicio, Clara Isabel			
Profesorado	Cid González, Antonio Pedro Fernández Rodicio, Clara Isabel Pino Juste, Margarita Rosa			
Correo-e	cirodicio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	El curriculum es el eje sobre el que se desarrolla la labor educativa, tanto en los aspectos conceptuales (concepciones, componentes, niveles, etc.) como en los procedimientos (procesos de diseño, puesta en práctica, evaluación, etc.). De ahí la importancia del dominio de los contenidos que vamos a trabajar en este modulo.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Diseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B7	Diseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B10	Diseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.

C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C20	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Diseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o curriculum oficial ao contexto sociocultural	B2 B3 B4 B5 B7 B18 C13 C19 C27 D1 D2 D3
Programar e implementar procesos de avaliación: coñecemento e habilidade da implementación de procesos evaluativos.	B1 B3 B4 B16 B17 C4 C9 C20 C24 C27 C31 D1 D2 D3
Utilizar diferentes metodoloxías en función do proceso de E-A, adecuando os aspectos, procesos e criterios metodolóxicos a cada situación de E/A	B1 B2 B4 B6 B10 B17 C13 C19 C24 C27 C31 D1 D2 D3

Establecer procesos de mellora do proceso de E/A: analizando a interacción profesor alumnos como base para o establecemento de novas estratexias de acción programadora durantela realización do proceso E/A.	B2 B7 B10 C9 C13 C19 C24 C31 D1 D2 D3
Construir e seleccionar materiais didácticos adecuando estes ao saber facer do alumnado	B1 B2 B7 B10 C9 C13 C19 C20 D1 D2 D3
Crear diseños curriculares segundo diferentes modelos, proxectando, en cada caso a toma de decisións dunha forma auto-reflexiva e crítica.	B3 B4 B5 B6 B7 B10 C4 C9 C13 C24 C27 C31 D1 D2 D3
Dominar as diferentes técnicas e tipos de avaliación e responsabilizarse cos procesos avaliativos.	B2 B3 B4 B6 B7 B10 C4 C9 C13 C31 D1 D2 D3

Contidos

Tema	
1. Bases conceptuais e lexislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do curriculum Modelos de curriculum Bases lexislativas
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Organos Colexiados do centro escolar Documentos Institucionais
3. Compoñentes didácticos	Competencias Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación Metodoloxía: principios e estratexias Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades Recursos didácticos Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	11	22	33
Proxectos	0	30	30
Prácticas autónomas a través de TIC	0	14	14
Sesión maxistral	11	22	33
Traballos e proxectos	0	2.5	2.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos de aula	Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquiera a consolidación de determinados procedimentos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto. Cada alumno presentará ao final do curso as seguintes evidencias: 1.- Redacción dunha orde do día dunha reunión de departamento 2.- Redacción dun acta dunha reunión semanal de departamento 3.- Diseño dunha unidade didáctica facendo especial fincapé nos apartados de metodoloxía e avaliación 4.- Glosario de termos e mapa conceptual de documentos traballados (Máximo cinco follíos)
Proxectos	Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto deseñado polo profesor. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte: * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica. A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica. Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros onde se realizará unha retroalimentación do proceso para corregir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto
Prácticas autónomas a través de TIC	Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas
Sesión maxistral	Durante as sesións maxistraís realizaranse as explicacións teóricas do tema e aclararanse as dúbidas surtidas durante a elaboración do proxecto. O alumnado disporá dun texto base de guía e axuda.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	
Proxectos	

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos de aula	Calificaranse as actividades realizadas na aula para comprobar a consolidación das aprendizaxes e realizar unha retroalimentación positiva.	20	B1 B2 B7 B16 B17	C13 C24 C27 C31

Proxectos	Cada alumno presentará a programación dunha unidade didáctica. Poderá elixir a temática e o curso de implementación.	80	B3 B4 B5 B6 B7 B10 B18	C4 C9 C19 C20 C24	D1 D2 D3
-----------	---	----	--	-------------------------------	----------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación desta disciplina varios niveis e dimensións desenvólvense. Con base no marco xeral de competencias, é dicir, as competencias, a avaliación tentará recoller e avaliar estes aspectos estudantes relacionados respecto: o campo do coñecemento, procedementos de campo, campo campo atitudinal e relacional.

Entendemos que o equilibrio será no que os alumnos son capaces de dominar estas catro grandes dimensións que contribúen de algunha maneira que eu vaia de forma holística.

A avaliación do proxecto terá dúas vertentes: por unha banda a xustificación teórica de varios elementos curriculares e traballou outro proxecto. Para avaliar o proxecto, aplicaranse as seguintes regras:

1. Use o coñecemento dispoñible nos documentos traballado en clase para contrastar as súas propias ideas, para apoiar e fundamentar a eles. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados. 2. expresar adecuadamente as súas ideas, discutido e demostrado capacidade de escoitar e capacidade de resposta. 3. Revisión de posicións fundamentado feitos e argumentos usando o seu propio vocabulario técnico do asunto motivada. 4. sinxeleza, capacidade de comunicación, estrutura de presentación traballado en clase. 5. Estrutura lóxica de ideas. 6. Utilización e xestión das TIC. 7. Adecuación e coherencia entre Lhasa actividades prácticas e teóricas. 8. Calidade das contribucións e das expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en equipo, compromiso en diferentes tarefas. 9. Enfoque de obxectivos de aprendizaxe, adecuación á idade, tempo, etc. 10. Selección do tema, o secuencia do contido a través da unidade de ensino, adecuación a idade, tempo, etc. 11. Selección de actividades, a creatividade na súa preparación, a aptitude para a idade e tempo. 12. O deseño innovador de recursos. Estratexias de avaliación 13. Selección: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, ferramentas de deseño, etc.

O seguimento dos grupos de traballo faise unha ocasión privilexiada para introducir, polo profesor, aspectos atitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación para traballar como profesor, etc). Do mesmo xeito, nalgúns fases do proxecto, será solicitada aos alumnos para avaliar o seu propio traballo (auto) ou traballo othersâ pares (avaliación polos pares) para facer un proceso de produto para a resolución de erros en aprender o máis axiña posible.

Para a avaliación do traballo en grupo os alumnos deben cubrir unha variedade de autoest

Bibliografía. Fontes de información

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., **Diseño y desarrollo del curriculum.**, Alianza editorial.,

CANTON MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, Alianza,

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., **La organización escolar. Práctica y fundamentos.**, GRAO,

BARBERA ALBALAT, V. (1999). Normas para la elaboración del Proyecto Curricular. Madrid: Escuela Española.

BARKLEY, E.F.(2007). Técnicas de aprendizaje colaborativo: manual para el profesorado universitario. Madrid: Morata.

CANTÓN MAYO, I. (2004). Planes de mejora en los centros educativos. Málaga: Aljibe.

DÍAZ ALCARAZ, F. (2002). Didáctica y currículo. Un enfoque constructivista. Ediciones de la Universidad de Castilla-la Mancha.

FUEGUEL, C. (2000). Interacción en el aula. Estudio de casos. Madrid: Escuela Española.

GONZÁLEZ GONZÁLEZ, M. T. (1998). Modelos teóricos de Organización Escolar. Murcia: DM.

GONZÁLEZ GONZÁLEZ, M.T., NIETO J.M. y PORTELA A. (2003). Organización y Gestión de Centros Escolares: dimensiones y procesos. Madrid. Pearson Educación, S.A.

LORENZO, M. (1995). Organización escolar. La construcción de la escuela como ecosistema. Madrid: Ediciones Pedagógico.

MEDINA RIVILLA, A. y SALVADOR MATA, F. (Coords.) (2002). Didáctica general. Madrid: Prentice Hall.

MORENO OLMEDILLA, J.M. (2004). Organización y Gestión de centros educativos. Madrid: UNED.

MUÑOZ REPISO, M. (2003). Mejorar procesos, mejorar resultados en educación. Madrid: MEC.

VARIOS (2008). Didáctica general: la práctica de la enseñanza en Educación Infantil, Primaria y Secundaria. Madrid:

McGraw-Hill Interamericana de España. BOLIVAR, A. (2000). Los centro educativos como organizaciones que aprenden. Madrid: La Muralla

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Orientación e Función Titorial/V02M066V02101

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V02102

Investigación e Innovación na Educación Secundaria/V02M066V02205

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Materia	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Código	V02M066V10104			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Carrera Fernández, María Victoria Vieites García García, Manuel F.			
Profesorado	Carrera Fernández, María Victoria Cid Fernández, Xosé Manuel Fernández González, María Reyes Vieites García García, Manuel F.			
Correo-e	mavicarrera@uvigo.es mvieites@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dun/ha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guíe a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo. Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación. A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algún modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización. Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola -Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou máis potentes que os que proceden da escola e incluso interfíren na súa acción. Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de -Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida. Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos. Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunhas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa, responsables da redacción e desenvolvemento da Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación. A análise da situación actual complementase cunha breve perspectiva histórica, considerando os retos e desafíos de futuro (LOMCE □ Lei Orgánica de Mellora e Calidade da Educación).
------------------	--

Competencias

Código	
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
C6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado é quen de analizar os aspectos substantivos do sistema educativo español nos ámbitos estatal e autonómico. O alumnado estuda e coñece a súa estrutura nunha perspectiva histórica e actual.	B13 C6
O alumnado comprende os aspectos fundamentais da Lei Orgánica 2/2006 e da LOMCE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	B13 C6 D1
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanza de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanza de idiomas.	B7 C10 C11

O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, B7
a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a B13
formación cidadá e ou respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de C10
decisións e a construción dun futuro sostible. D1

Contidos

Tema	
1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensións e piares da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMCE. Ensinanza obrigatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensinanzas de Idiomas. 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e o das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	14	7	21
Traballos de aula	14	12.5	26.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia.
Traballos de aula	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguindo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.
Traballos de aula	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia	20	C6 C10 C11

Traballos de aula	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	30	B7 B13	C6 C10 C11	
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia segundo as indicacións do profesorado.	50	B7	C6 C10 C11	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS

Cuadernos de Pedagogía / Revista Galega do Educación/ Revista Galega do Ensino

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas**

Materia	Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas			
Código	V02M066V10233			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
B8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C17	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
C18	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Planificar, desenvolver e avaliar o proceso da ensinanza da Lingua e Literatura	B1
Buscar, obter e procesar información, transformala en coñecemento e aplicala ao proceso da ensinanza da Lingua e Literatura	B2
Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas adaptadas aos estudantes	B8
Adquirir estratexias para estimular o esforzo e a aprendizaxe dos estudantes	B16
Adquirir criterios de elaboración e selección de materiais didácticos de Lingua e Literatura	C1
Integrar a formación en TICs na ensinanza da Lingua e Literatura	C17
	C18
	C19
	C21
	C24
	D1
	D2
	D3

Contidos

Tema	
1. A tarefa docente no mundo contemporáneo	1.1. O papel do docente no mundo actual 1.2 O docente de linguas
2. O ensino-aprendizaxe de español e galego	1.3. O docente de linguas propias e extranxeiras 2. 1. Breve consideración histórica 2.2. O español e o galego coma L1 e L2 no mundo actual.
3. A ensinanza-aprendizaxe de linguas: Introducción.	3.1 Adquisición vs aprendizaxe 3.2.Diferencias entre ensinanza aprendizaxe da L1 e L2 3.3.Conceptos fundamentais do proceso de ensinanza-aprendizaxe de L1 e L2
4. A ensinanza da literatura	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	8	24	32
Presentacións/exposicións	3	18	21
Traballos tutelados	2	18	20
Actividades introdutorias	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Presentación por parte do docente dos temas fundamentais
Presentacións/exposicións	exposición oral por parte do alumnado dos traballos realizados
Traballos tutelados	Elaboración dun traballo dirixido polo docente sobre un caso derivado dos contidos teóricos
Actividades introdutorias	Explicación por parte do docente do curso, metodoloxías, avaliación, etc.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Dirixir individualmente o traballo que ten que realizar o/a alumno/a
Traballos tutelados	Dirixir individualmente o traballo que ten que realizar o/a alumno/a

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Presentacións/exposicións	Presentación do traballo realizado baixo a dirección do docente	30	C24	D1 D2
Traballos tutelados	Preparación e elaboración dun traballo baixo a dirección do docente.	70	B1 B2 B8 B16	C1 C17 C18 C19 C21 C24

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder ser avaliados pola elaboración e defensa dun traballo, o/a alumno/a deberá asistir alomenos a un 85% das aulas.

Caso de non facelo, poderá optar por un exame de teórico e práctico dos contidos no mes de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Austin, J.L, **Cómo hacer cosas con las palabras: palabras y acciones**, Barcelona: Paidós,

Candlin, C. N. y Murphy, D. (Eds.), **Language Learning Tasks.**, Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall,

Coll, C., **Psicología y Currículo**, Barcelona: Ediciones Paidós.,

Zanón, J. (coord.), **La enseñanza del español mediante tareas**, Madrid: Edinumen,

Richards, J. & Rodgers, Th., **Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas**, Cambridge University Press,

Arrarte G, **Las tecnologías de la información en la enseñanza del español**, Madrid Arco Libros,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria				
Materia	Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria			
Código	V02M066V10234			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Sueiro Justel, Joaquín			
Profesorado	Sueiro Justel, Joaquín			
Correo-e	jsueiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				
Competencias				
Código				
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.			
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.			
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.			
C16	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.			
C17	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares			
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.			
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.			
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.			
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.			
Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia				Resultados de Formación e Aprendizaxe

Contrastar co alumnado a experiencia docente de Secundaria e Bacharelato e de L2	B2
Estudar o enfoque do ensino das Linguas Castelá e Galega en Secundaria e Bacharelato	B3
Estudar o enfoque do ensino das Literaturas Galega e Española en Secundaria e Bacharelato	B5
Analizar as perspectivas e metodoloxía da Lingua e Literatura en Secundaria e Bacharelato	C16
Estratexias pedagóxicas e didácticas para co alumnado de Secundaria e Bacharelato	C17
Analizar as posibilidades das TIC no ensino da Lingua e Literatura	C19
Coller práctica e seguridade na avaliación e corrección en Lingua e Literatura.	C22
	C26
	D2

Contidos

Tema	
1. A interdisciplinariedade e os contidos transversais na clase de Lingua e Literatura.	3.1.O Español e o galego no mundo
2. Da competencia lingüística á competencia comunicativa.	3.2. O español e o galego na Galiza. Implicacións metodolóxicas
3. Lingua(s) e sociedade.	4.1. Os chamados métodos tradicionais
4. Principais metodoloxías de ensinanza-aprendizaxe	4.2.Principais correntes metodolóxicas xurridas na segunda metade do século XX
5. Aplicación dos estudos teóricos ó caso do español e do gallego	4.3. Cara un eclecticismo metodolóxico
6. O papel da gramática no ensino da lingua	5.1. Influencia dos factores extralingüísticos no proceso de aprendizaxe
7. A literatura na aula de secundaria e bacharelato: o historicismo e outras correntes metodolóxicas	5.2 Exemplificacións dos procesos de aprendizaxe
8. A unidade didáctica e a programación de lingua e literatura	
9. As novas tecnoloxías na aula	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	36	48
Presentacións/exposicións	4	44	48
Traballos tutelados	8	16	24
Actividades introdutorias	1	4	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos principais temas do curso por parte do docente
Presentacións/exposicións	Presentación por parte do alumnado do traballo realizado sobre unha cuestión derivada dos contidos da materia
Traballos tutelados	Realización dun traballo dirixido polo docente
Actividades introdutorias	Explicación do curso por parte do docente e encargo de lecturas introdutorias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	realización dun traballo dirixido polo docente
Traballos tutelados	realización dun traballo dirixido polo docente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Presentacións/exposicións	Presentación oral dun traballo realizado baixo a dirección do docente	30	C22	D2
Traballos tutelados	Diseño, estruturación, organización e elaboración dun traballo dirixido polo docente	70	B2 B3 B5	C16 C17 C19 C22 C26

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para seren avaliados polo traballo e a súa defensa, os/as alumnos/as deberán asistir ao menos ao 85% das aulas. Caso contrario, deberán realizar un exame teórico-práctico no mes de xullo

Bibliografía. Fontes de información

Cassany, D., **Enseñar lengua**, Barcelona Grao,

MAQUEO, A. M., **Lengua, aprendizaje y enseñanza. El enfoque comunicativo: de la teoría a la práctica.**, México: UNAM-LIMUSA Noriega Editores.,

centro virtual cervantes,

González Gil María Dolores, **CE BIBLIOGRÁFICO DE DIDÁCTICA DE LA LENGUA, DIDÁCTICA DE LA LITERATURA Y LITERATURA INFANTIL Y JUVENIL**, Cervantes,

Bombini, Gustavo, **Reinventar la enseñanza de la lengua y la literatura**, Buenos Aires: Libros del Zorzal,

Alvarado Maite, **Problemas de la enseñanza de lengua y literatura**, Universidad de Quilmes,

RUIZ BIKANDI, U., ABASCAL, M.D., CAMPS, A., LARRIGAN, L.M., MARGALLO, A.M., MATEOS, M., MILIAN, M., R, **Didáctica de la Lengua Castellana y la Literatura.**, Barcelona Graò,

Grupo Greal (Grupo de Investigación sobre la Enseñanza y Aprendizaje de las Lenguas) <http://www.greal.cat>,

Darle a la Lengua (Felipe Zayas) <http://www.fzayas.com/darlealalengua/>,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da Lingua e Literatura Castelá na Educación Secundaria**

Materia	Didáctica da Lingua e Literatura Castelá na Educación Secundaria			
Código	V02M066V10235			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Varela Portela, María Concepción			
Profesorado	Varela Portela, María Concepción			
Correo-e	m.concepcionvarela@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	Os coñecementos filolóxicos non resultan suficientes na formación do futuro docente. Este debe saber como aplicalos e transmitilos en función das diferentes situacións coas que se poida atopar. Nesta materia pretendemos aportar aos estudantes do máster as estratexias básicas para poder desenvolverse axeitadamente na aula, co manexo de tódolos recursos que teñan ao seu alcance, para lograr que os seus alumnos valoren a necesidade de estudar [Lingua e Literatura] e comprendan a importancia do seu esforzo para obter a recompensa correspondente.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
B10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.

B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C14	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
C15	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
C16	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
C17	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
C18	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C20	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
C23	Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
C28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
C29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de
Formación e
Aprendizaxe

1 O obxectivo xeral é complementar a formación dos estudantes na dirección do cometido profesional ao que se encamiña. Deste xeito deberán finalizar o curso cunha visión realista e actualizada do profesor de Lingua Castelá e Literatura en Secundaria e adquirir as destrezas que se especifican no apartado correspondente para poder empregalas nun futuro.	B1 B2 B3 B4 B5
2 Entre os obxectivos máis específicos está o de suscitar interese pola profesión e ter consciencia da necesidade da reciclaxe continua, que requirirá investigar e estar informado constantemente das novidades que poidan xurdir.	B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B16 B17 C3 C8 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 D1 D2 D3

	B1
1 Planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias propias de las respectivas enseñanzas, atendiendo al nivel y formación previa de los estudiantes, así como a la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.	B2 B3 B4 B5
2 Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla a los procesos de enseñanza y aprendizaje en las materias propias de la especialización cursadas.	B6 B7 B8
3 Diseñar y desarrollar metodologías didácticas tanto grupales como personalizadas, adaptadas a la diversidad de los estudiantes.	B9 B10
4 Adquirir estrategias para estimular el esfuerzo del estudiante y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativas personales.	B12 B13 B16
5 Conocer los procesos de interacción y comunicación en el aula y dominar destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar el aprendizaje y la convivencia en el aula y abordar problemas de disciplina y resolución de conflictos.	B17 C3 C8
6 Transformar los currículos en programas de actividades y de trabajo.	C13
7 Adquirir criterios de selección y elaboración de materiales educativos.	C14
8 Fomentar un clima que facilite el aprendizaje y ponga en valor las aportaciones de los estudiantes.	C15
9 Integrar la formación en comunicación audiovisual-multimedia en el proceso de enseñanza-aprendizaje.	C16
10 Conocer estrategias y procedimientos de evaluación y entender la evaluación como un procedimiento de regulación del aprendizaje y estímulo al esfuerzo.	C17 C18
11 Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de la especialización cursada.	C19
12 Gestionar de forma óptima el tiempo de trabajo y organizar los recursos disponibles, estableciendo prioridades, caminos alternativos e identificando errores lógicos en la toma de decisiones.	C20 C21
13 Potenciar la capacidad para el trabajo en entornos cooperativos y pluridisciplinarios.	C22 C23
Universidad de Vigo Guía Docente da materia	C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 D1 D2 D3

Contidos

Tema

1. Fuentes curriculares, objetivos, contenidos y criterios de evaluación en los DCB de las áreas de lengua gallega y literatura y de lengua castellana y literatura.	DESARROLLO DE LOS BLOQUES DE CONTENIDO EN EL AULA
2. El trabajo con la oralidad y la escritura en lengua castellana en la educación secundaria.	1. El trabajo con la oralidad y la escritura en Lengua castellana y Literatura:
3. Recursos bibliográficos, audiovisuales e informáticos para la enseñanza y aprendizaje de la lengua y la literatura castellana en la ESO y el Bachillerato.	1.1 Literatura
4. Análisis y diseño de actividades didácticas en el área de lengua castellana y literatura.	1.2 Lengua
5. La evaluación de los aprendizajes en el área de lengua castellana y su literatura: criterios e instrumentos.	1.3 Didáctica de la expresión oral
6. 6. Diseño de unidades didácticas para enseñar lengua y literatura castellana en la educación secundaria	1.4 Didáctica de la escritura
	1.5 Tipologías textuales
	1.6 Las habilidades comunicativas Técnicas dramáticas.
	1.7. El análisis crítico del discurso y su aprovechamiento en el aula.
	2. Recursos bibliográficos, audiovisuales e informáticos:
	2.1. Herramientas tradicionales
	2.1.1. Libros de lectura
	2.1.2. La prensa
	2.1.4. Bibliotecas escolares (*Contémplase a posibilidade de visitar unha biblioteca escolar para desenvolver as actividades correspondentes in situ)
	2.1.5. Otros recursos
	2.2. Audiovisuales
	2.2.1. Publicidad
	2.2.2. CD audio
	2.2.3. Cine y TV
	2.3. Informáticos
	2.3.1. Internet.
	2.3.2. Nuevos géneros discursivos en Internet.
	2.3.2. La Webquest
	2.3.3. El Messenger
	2.3.4. El blog
	2.3.5. Aula virtual
	3. Análisis y diseño de actividades didácticas
	3.1. Formación del profesorado y práctica docente.
	3.2. La motivación
	3.3. La secuencia por tareas
	3.4. Los proyectos de lectura.
	3.5. Educación en valores
	3.6. Diseño de actividades.
	3.7. Evaluación y adecuación de actividades.
	4. La evaluación
	5 y 6. DCB y Unidades Didácticas
	5.1. Introducción. Estructura y conceptos.
	5.2. Contextualización..
	5.3.DCB. Currículos ESO
	5.4. DCB. Currículum Bachillerato.
	5.5. Competencias.
	5.6. Contenidos y objetivos.
	5.7. Actividades.
	5.8. Evaluación.
	5.9. Medidas de atención a la diversidad.
	5.10. Unidades Didácticas y proyecto Interdisciplinar.
	5.11. Unidades Didácticas: Programación de Departamento y Memoria anual.
	5.12. Unidades didácticas y su relación con el PEC.
	5.13. Las actividades extraescolares.
	5.14. Unidades Didácticas interdisciplinares.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Outros	12	60	72
Traballos de aula	9	45	54
Outros	6	30	36
Outros	3	15	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Outros	DIARIO DE CLASE: Reflexión diaria individual dos coñecementos adquiridos despois de cada sesión e valoración final sobre a materia, que deberá ser recollida por escrito e entregada na última sesión presencial
Traballos de aula	ELABORACIÓN DUNHA UNIDADE DIDÁCTICA: O deseño da unidade didáctica conterá os apartados que inclúe o esquema básico da LOMCE para as programacións didácticas, pero ademais incorporaranse necesariamente contidos relacionados cos seguintes bloques: ☐ Literatura ☐ Gramática ☐ Oralidad ☐ Educación en valores Entre as actividades deseñadas non poden faltar algunhas ferramentas e técnicas coas que traballaremos na clase: ☐ Webquest ou cazatesoros (a escoller) ☐ Hotpotatoes ☐ Prensa ou publicidade (a escoller) ☐ Uso da biblioteca escolar Os recursos deben ser variados e non limitarse ao bolígrafo e o papel.
Outros	ENTREGA DE TRABALLOS E ACTIVIDADES PERIÓDICAS: Diferentes exercicios individuais e en grupo sobre os contidos da materia
Outros	SEGUIMENDO NA AULA: Observación e análise da actitude do alumnado con respecto á materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Outros	Distribución das clases Horas presenciais Horas de traballo autónomo Total Clases teóricas 15 minutos por sesión Actividades prácticas de aula 45 minutos por sesión Actividades de deseño e organización 20 minutos por sesión Análise de materiais didácticos impresos 20 minutos por sesión Traballo con aplicacións on-line de interés didáctico 20 minutos por sesión TOTAL 2 horas por sesión X 15 sesións
Outros	Distribución das clases Horas presenciais Horas de traballo autónomo Total Clases teóricas 15 minutos por sesión Actividades prácticas de aula 45 minutos por sesión Actividades de deseño e organización 20 minutos por sesión Análise de materiais didácticos impresos 20 minutos por sesión Traballo con aplicacións on-line de interés didáctico 20 minutos por sesión TOTAL 2 horas por sesión X 15 sesións
Traballos de aula	Distribución das clases Horas presenciais Horas de traballo autónomo Total Clases teóricas 15 minutos por sesión Actividades prácticas de aula 45 minutos por sesión Actividades de deseño e organización 20 minutos por sesión Análise de materiais didácticos impresos 20 minutos por sesión Traballo con aplicacións on-line de interés didáctico 20 minutos por sesión TOTAL 2 horas por sesión X 15 sesións
Outros	Distribución das clases Horas presenciais Horas de traballo autónomo Total Clases teóricas 15 minutos por sesión Actividades prácticas de aula 45 minutos por sesión Actividades de deseño e organización 20 minutos por sesión Análise de materiais didácticos impresos 20 minutos por sesión Traballo con aplicacións on-line de interés didáctico 20 minutos por sesión TOTAL 2 horas por sesión X 15 sesións

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Outros	ELABORACIÓN DUNHA UNIDADE DIDÁCTICA: O deseño da unidade didáctica conterá os apartados que inclúe o esquema básico da LOMCE para as programacións didácticas, pero ademais incorporaranse necesariamente contidos relacionados cos seguintes bloques: ☐ Literatura ☐ Gramática ☐ Oralidad ☐ Educación en valores Entre as actividades deseñadas non poden faltar algunhas ferramentas e técnicas coas que traballaremos na clase: ☐ Webquest ou cazatesoros (a escoller) ☐ Hotpotatoes ☐ Prensa ou publicidade (a escoller) ☐ Uso da biblioteca escolar Os recursos deben ser variados e non limitarse ao bolígrafo e o papel.	30	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13	C8 C22 C23	D2
Traballos de aula	ENTREGA DE TRABALLOS E ACTIVIDADES PERIÓDICAS: Diferentes exercicios individuais e en grupo sobre os contidos da materia	20		C3 C24	D1 D3
Outros	SEGUIMENDO NA AULA: Observación e análise da actitude do alumnado con respecto á materia	10	B16 B17	C21	

Outros	DIARIO DE CLASE: Reflexión diaria individual dos coñecementos adquiridos despois de cada sesión e valoración final sobre a materia, que deberá ser recollida por escrito e entregada na última sesión presencial	40	C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20
--------	--	----	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Critérios principais de cualificación	Tipo de instrumento/proba	Ponderación
* Adquisición das competencias básicas	Diario de clase	4
* Análise e deseño de unidades didácticas relacionadas coa materia	Elaboración dunha Unidade Didáctica*	3
* Dominio dos recursos bibliográficos, audiovisuais e informáticos	Entrega de traballos e actividades periódicamente	2
* Participación e actitude do alumnado na aula	Seguimento na aula	1
** De non ter cualificación nas probas mencionadas, o alumno poderá ser avaliado de todo o anterior nunha proba final	Exame final	100

*O deseño da unidade didáctica conterá os apartados que inclúe o esquema básico da LOE para as programacións didácticas, pero ademais incorporaranse necesariamente contidos relacionados cos seguintes bloques:

- ☐ Literatura
- ☐ Gramática
- ☐ Oralidad
- ☐ Educación en valores

Entre as actividades deseñadas non poden faltar algunhas ferramentas e técnicas coas que traballaremos na clase:

- ☐ Webquest ou cazatesoros (a escoller)
- ☐ Hotpotatoes
- ☐ Prensa ou publicidade (a escoller)
- ☐ Uso da biblioteca escolar

Os recursos deben ser variados e non limitarse ao bolígrafo e o papel.

Bibliografía. Fontes de información

